

Protocol gym

Basisschool de Startbaan & I – Start

Inhoud

Introductie.....	3
Afspraken in de gymles	4
Protocol ongevallen in de gymles.....	7
Binnen- & buitengym	9
Protocol kindermishandeling of huiselijk geweld	10

Introductie

Veiligheid in het bewegingsonderwijs

"Bewegingsonderwijs is een vak waarbij veiligheid een belangrijk aspect is. Hiervoor zijn verschillende zaken van belang. Hoewel bewegen het inherente risico op blessures met zich meebrengt, is het belangrijk om de risico's in de les waar mogelijk en redelijk te beperken. Denk hierbij aan verplichte veiligheidsinstructies, voldoende toezicht, waar nodig differentiatie, een zorgvuldige structuur en activiteiten die passen bij de leeftijd en het niveau van de leerlingen." (KVLO)

Bij het maken van dit veiligheidsplan zijn de richtlijnen van de KVLO gevolgd. Vanuit de checklist voor docenten van de KVLO hebben we de volgende afspraken gemaakt met het team. Dit om de veiligheid tijdens de gymlessen te vergroten.

Vakleerkrachten in 2023-2024

In het schooljaar 2023-2024 zijn er 3 vakleerkrachten voor gym:

- Bart   Werkzaam op maandag – vrijdag
- Michelle   Werkzaam op maandag, dinsdag & vrijdag
- Mirte   Werkzaam op maandag, dinsdag & vrijdag

Afspraken in de gymles

Bevoegdheid

De gymlessen aan groep 3 t/m 8 mogen alleen gegeven worden door groepsleerkrachten met een aanvullende bevoegdheid of vakleerkrachten lichamelijke opvoeding. Voor bewegingsonderwijs aan groep 1 en 2 is deze bevoegdheid niet verplicht, wel wenselijk. Op basisschool de Startbaan & I-Start worden alle gymlessen van groep 1 t/m 8 gegeven door een bevoegd vakdocent.

Afwezigheid van een vakleerkracht

Als er een van de vakleerkrachten die in de gymzaal staat afwezig is, blijft de wand omhoog en is het open zaal. De groepsleerkracht van de afwezige vakleerkracht blijft hierbij aanwezig voor eventuele calamiteiten. Op deze manier krijgen de kinderen toch onder toezicht van een bevoegde vakleerkracht gymles. Wanneer de vakleerkracht van de speelzaal afwezig is, zal deze les komen te vervangen of de groepsleerkracht geeft een vervangende les.

Wanneer alle vakleerkrachten afwezig zijn mogen de groepen 3 t/m 8 een simpel spel spelen in de gymzaal. Hierbij mag er geen trampoline, touwen, wandrek of ringen gebruikt worden. De groepsleerkrachten van groep 1/2 mogen zelf gymles geven.

Afspraken betreffende kleedkamers

Leerlingen kleden zich om in de daarvoor bestemde kleedkamers: de jongenskleedkamer en de meisjeskleedkamer. Bij de grote gymzaal wordt kleedkamer 1 & 2 gebruikt voor de rechterzaal. Kleedkamer 3 & 4 worden gebruikt voor de linker zaal. Bij de gymles in de speelzaal kleden de kinderen om in de klas.

In de kleedkamer is praten toegestaan, maar schreeuwen en veel lawaai maken is niet gewenst. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de kinderen in de kleedkamer. De vakleerkracht is verantwoordelijk voor de kinderen in de gymzaal.

Leerlingen wachten tot de andere groep klaar is met de gymles voordat ze de gymzaal betreden. In de kleedkamer worden spullen netjes neergelegd. Andermans spullen worden met rust gelaten en er wordt goed op gelet dat er geen spullen achterblijven bij het verlaten van de kleedkamer. De groepsleerkracht kan de kleedkamer betreden als dat nodig is. Mannelijke leerkrachten betreden niet de kleedkamer van de meisjes op bijzondere calamiteiten nagelaten.

Afspraken betreffende gymkleden

Leerlingen moeten gymspullen meenemen en zich voor en na de gymles omkleden van hun "gewone kleren" naar hun gymkleden.

Gymkleding bestaat uit:

- Korte broek / trainingsbroek / legging
- Sportshirt (het liefste een shirt dat ademt)
- Gymschoenen (schoenen die niet buiten worden gedragen)
- Elastiekje voor het haar. Zowel jongens als meisjes met haar tot over de schouders doen hun haar in een elastiekje.

Let op: horloges, kettingen, lange oorbellen en ringen moeten voor de les worden afgedaan. Deze mogen in de tas worden gedaan of op de tribune gelegd worden.

Afspraak wanneer leerlingen zijn/haar gymkleden niet op orde heeft:

- Leerlingen doen op blote voeten mee, tenzij anders is afgesproken met de leerkracht. Als het kan ook in een t-shirt of hemd, kinderen hoeven niet in hun blote buik te gymmen.
- Wanneer vaker de gymkleden niet op orde zijn, worden de ouders op de hoogte gesteld door eigen groepsleerkracht.

Bericht naar ouders over de spullen

Beste ouders/verzorger van **naam kind**,

Afgelopen **dag van de gymles** had uw kind de spullen niet in orde. Wij willen u erop attenderen dat wij dit graag de volgende keer wel in orde willen zien.

Met vriendelijke groet,

De gymsectie

Afspraken met niet meedoen van de les

Ouders zorgen ervoor dat de groepsleerkracht op de hoogte wordt gesteld als een leerling niet kan deelnemen aan de gymles of niet kan deelnemen aan bepaalde activiteiten. Leerlingen die niet mee mogen en of kunnen doen met gym, komen over het algemeen naar de gymzaal en bekijken de les vanaf de bank of krijgen een andere taak zoals scheidsrechter zijn.

Afspraken opbouwen en opruimen van de zaal

De zaal zal worden klaargezet door de vakleerkracht. Kinderen die binnen zijn voor 8.30 mogen de vakleerkracht helpen met klaarzetten. Als ze klaar zijn mogen ze zelf spelen of een bal pakken als de vakleerkracht hier toestemming voor geeft.

De groep die als laatste gym heeft in de grote gymzaal helpt (deels) met het opruimen van de materialen. Dit wordt zo veel mogelijk gedaan door de bovenbouwgroepen. Bij grote zware onderdelen wordt dit onder begeleiding gedaan van de vakleerkracht. De vakleerkracht controleert aan het einde of al het materiaal op de juiste plaats staat.

De les wordt aan het einde altijd met alle leerlingen afgesloten voor de leerlingen om gaan kleden.

Omgang verschillende materialen

- Klein materiaal: Alle leerlingen mogen deze opruimen.
- Banken: Per bank wordt er getild met 4 leerlingen.
- Kasten: De kasten worden van de rem afgehaald, deze worden met twee personen weggereden. Er mag niemand om de kast zitten.
- Kleine matten: Op elke mattenwagen liggen er 8 matten op. Jonge kinderen tillen de matten met zijn vieren op, oudere kinderen met zijn tweeën.
- Dikke matten: Onder begeleiding kan de dikke matten worden opgeruimd vanaf groep 5. Groep 7 en 8 kunnen dit zelf. Dit doe je met 8 kinderen.
- Korfbalpalen: Leerlingen kantelen de paal en rollen deze naar de berging. Dit doen zij met zijn tweeën.
- Grote doelen: De haken moeten in de ochtend van het doel af worden gehaald door de vakleerkracht. Kinderen ruimen de doelen met 4 kinderen op.
- Lange matten: De lange mat wordt strak opgerold en op de wagen gerold. Dit wordt met 2 leerlingen gedaan bij de bovenbouw en bij de onderbouw 4.
- Trapezoïdes: De trapezoïdes worden met 4 leerlingen opgeruimd, deze mag niet worden gesleept maar moet worden opgetild.

Gymzaal voor aanvang les

Als een groep in de zaal is voor de vakleerkracht er is blijft de groepsleerkracht bij de groep. De kinderen mogen door de zaal rennen en spelen maar niet aan de (grote) materialen zitten. Ze mogen de ballen die in de zaal liggen wel gebruiken.

Protocol ongevallen in de gymles

Preventie

Om ongelukken te voorkomen worden materialen gebruikt waar ze voor bedoeld zijn. Risicovolle situaties worden beveiligd door het gebruik van kleine en dikke matten. Bij trampolines worden altijd dikke matten gebruikt, bij het springen van grote hoogtes ook.

Bij ringenzwaaien worden altijd 4 kleine matten of een lange mat gebruikt. Bij touwklimmen wordt een dikke mat gebruikt. Bij touw verplaatsen is een kleine of lange mat voldoende.

Voordat materialen worden gebruikt, worden ze gecontroleerd op gebreken. Als er gebreken worden gevonden, moet dit op de externe locaties kenbaar worden gemaakt aan de gemeente. Bij het speellokaal binnen de school moet dit worden doorgegeven aan de directie. Een keer in het jaar zal er ook een keuring zijn, hierbij wordt er extern gekeken of het materiaal nog veilig en bruikbaar zijn. Wanneer een materiaal afgekeurd is, deze **niet** meer gebruiken.

Kleine ongevallen

In de gymzaal zijn pleisters en een coolpack aanwezig, deze ligt in het hok van de beheerder. Op school zijn verschillende EHBO-koffers, deze hangen in de gangen en er ligt er een bij de administratie. Kleine schaafwonden, lichte kneuzingen, splinters, etc. kunnen ter plekke behandeld worden.

Bij ernstigere verwondingen wordt zo nodig contact opgenomen met de groepsleerkracht en ouders.

Acties

- De vakleerkracht heeft een mobiele telefoon bij de hand zodat de groepsleerkracht in geval van nood bereikt kan worden.
- Bij ongelukken wordt de groepsleerkracht op de hoogte gesteld. Samen bekijken de groeps- en vakleerkracht of de ouders op de hoogte gesteld moeten worden. Bij ernstige ongelukken worden de ouders meteen op de hoogte gesteld. Bij kleinere ongelukken kan dit aan het einde van de dag gedaan worden.

Ernstig ongeval

- Handel volgens EBHO-protocol.
- Er wordt een ander volwassen persoon bijgehaald, dit kan de groepsleerkracht, andere vakleerkracht of een Bhv'ers zijn.
- Een groepsleerkracht is ter plaatse om de vakleerkracht te ondersteunen (bijv. de andere kinderen naar de kleedkamer begeleiden als het ongeval in de gymzaal heeft plaatsgevonden).
- De groepsleerkracht stelt de ouders op de hoogte.
- Groepsleerkracht of een ander bevoegd persoon neemt contact op met de huisarts als dat nodig is.
- Vakleerkracht brengt directie op de hoogte.
- Degene die bij de leerlingen blijft, laat de leerlingen zich omkleden en begeleidt de leerlingen terug naar school.
- Bij een serieus ongeval wordt een ongevallen formulier ingevuld en deze wordt in de map gedaan. Deze liggen bij de administratie.

Noodgeval

- Bij brand wordt het brandalarm ingedrukt en de BHV ingeschakeld.
- Bij een evacuatie verlaat iedereen direct de gymzaal. Als er 2 vakleerkrachten aanwezig zijn gaat 1 vakleerkracht voorop en neemt alle kinderen mee. De tweede vakleerkracht controleert of iedereen weg is en loopt als laatste naar buiten. Alle materialen worden achter gelaten in de gymzaal
- De verzamelplaats is buiten bij het voetbalveld.

Nazorg

- Als materiaal (zoals pleisters) ontbreekt of op is in de grote gymzaal wordt de beheerder van de sporthal op de hoogte gesteld.
- Bij materiaal dat op school ontbreekt of op is wordt de conciërge op de hoogte gebracht.
- Bij grote ongevallen wordt vanuit school contact opgenomen met de ouders. Dit zal in eerste instantie gedaan worden door de groepsleerkracht.
- Als ouders met hun kind naar de eerste hulp of huisarts zijn geweest neemt de groepsleerkracht na school contact met de ouders op om te kijken hoe het met het kind gaat.
- De directie bepaalt na terugkoppeling van de groepsleerkracht of het wenselijk is dat ook de ouders door de directie worden benaderd.

Binnen- & buitengym

Sporthal

In schooljaar 2023 – 2024 hebben de groepen 5 t/m 8 2x gymles in de sporthal. Dit is 1 keer in de rechterzaal en 1x in de linker zaal. De groepen 3 & 4 hebben 1x in de sporthal gymles.

Speelzaal

De groepen 1 & 2 hebben 2x in de week hun gymles in de speelzaal. De groepen 3 & 4 hebben hier nog 1 les.

Buiten gymles

Op de momenten dat de groepen 8 de speelzaal gebruiken voor de musical vinden de gymlessen die normaliter in de speelzaal plaatsvinden buiten op het grasveld plaats. Vanwege de noodgebouwen moet hier naar een passende locatie worden gezocht.

In sommige gevallen kan de vakleerkracht ervoor kiezen om niet in de sporthal te gymmen maar met de betreffende groep naar het basketbalveld te gaan. Dit veld ligt ongeveer 500 meter lopen van school. De groepsleerkracht loopt dan mee met de leerlingen. De vakleerkracht zorgt voor alle materialen evenals de EHBO koffer.

Protocol kindermishandeling of huiselijk geweld

Er is ook al een protocol kindermishandeling, hieronder in het kort de stappen die worden doorlopen:

Meld signalen bij de groepsleerkracht en/of IB-er. Voer als vakleerkracht stap 1, 2 en 3 uit (zie stappenplan). Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het schoolprotocol.

Stappenplan & verantwoordelijkheden op school m.b.t. kindermishandeling:

1. Onderbuikgevoel (Verantwoordelijk: leerkrachten).
2. Signaleren: feitelijke gebeurtenissen opschrijven (verantwoordelijk: leerkrachten).
3. Overleg/discussie: (Verantwoordelijk: leerkrachten in gesprek met zorgcoördinator).
  - Met collega's.
  - Met veilig thuis om advies vragen.
  - Gesprek met cliënt
(Verantwoordelijk: zorgcoördinator).

-
4. Wegen huiselijk geweld of kindermishandeling? (Verantwoordelijke: directie)
  5. Beslissen: melden bij veilig huis en hulp bieden? (Verantwoordelijke: directie)

Extra informatie over stap 1 (signaleren) van het protocol. Signalen om op te letten:

- Wanneer een kind niet toekomt aan leren.
- Verandering in het gedrag van een leerling.
- Gesprek met de leerling.
- Hoe gaat het met je?
- Zichtbare verwondingen.
- Doorvragen (ik zie...hoe komt dat? & hoe gaat het thuis?).

Wat als een leerling je in vertrouwen neemt/zijn verhaal vertelt en je vraagt er niets mee te doen

- Zoek samen met het kind een andere persoon om het mee te bespreken.
- Praat met/vraag advies aan een vertrouwenspersoon.
- Geef aan dat het niet in vertrouwen is. Alles wat ik ga doen bespreek ik eerst met jou (kind).